

Kedves Pedagógus!

A következő kérdőív kitöltésével segítségét szeretnénk kérni a Tudományos Diákköri Konferenciára készülő kutatásunk empirikus elemzéséhez.

Előre is nagyon köszönjük fáradozásait!

Kérjük, a megfelelőt húzza alá!

Neme:

Nő

Férfi

Milyen típusú intézményben tanít?

Egyházi iskola	Világi iskola
Állami finanszírozású	Magán finanszírozású
Általános iskola	Középiskola

Hol tanít?

Budapest

Vidék

Kora:

20-25 év

26-30 év

31-35 év

36-40 év

41-45 év

46 év felett

Mióta van a tanári pályán?

0-5 éve

6-10 éve

11-15 éve

16-20 éve

21-25 éve

több, mint 26 éve

Milyen szakon végzett?

.....

I. RÉSZ – Mit tenne az alábbi helyzetekben? Kérjük, a megfelelőt húzza alá!

1. Témazáró dolgozatot írat. Nagyon szigorúan bünteti azt, akit puskázáson ér: azonnal elégtelent ír a dolgozatára, de elégtelent kap az is, aki engedi, hogy belenézzenek a munkájába. Mindenki számára nagyon fontos, hogy ez a dolgozat jól sikerüljön. Látja, hogy egyik kiváló tanuló diákja, aki más esetben könnyedén boldogul a feladatokkal, most zavarban van és a szomszédja lapjára kacsint.

- a) Szemet hunyok a látottak felett.
- b) Odamegyek hozzá és a többiek tudta nélkül jelzem neki rosszállásom.
- c) Elveszem a dolgozatát
- d) Más megoldás, éspedig.....

2. Beküldi egyik diákját a tanáriba az ott felejtett könyvéért. A tanáriban senki sincs ebben az időszávban. Mikor visszamegy a tanáriba óra után, látja, hogy a holnapi témazáró kérdéseit is kint felejtette az asztalon.

- a) Bízom a diákomban és másnap megíratom ugyanazt a dolgozatot.
- b) Egészen biztosan más dolgozatot szerkesztek.
- c) Megíratom a dolgozatot, és ha szembeszökően jobb eredmények születnek, kérdőre vonom az érintett diákot.
- d) Más:

3. Az egyik tanuló, aki nem nagyon jeleskedik az adott tárgyban a táblánál felel. Kétes jegyre áll, nagyon fontos lenne a számára, hogy a jobb jegyet kapja meg. Meglepően jól szerepel, így Ön biztatja is, hogy ha így folytatja nem lesz gond. Ám egyszer csak egy adat nem jut az eszébe és teljesen összezavarodik. Észreveszi, hogy a felelő zavarában kérően néz egy másik diákra sűgást remélve. Más esetben nagyon felháborodik, ha észrevesz ilyesmit.

- a) Szemet hunyok a látottak felett.
- b) Felszólítom a sűgó mellett ülőt, hogy mondja meg a helyes választ, mintha nem vettem volna észre a sűgást.
- c) Mindkettőjüket megbüntettem
- d) Más:

4. Elveszett az osztálynapló éppen a félévi jegyek lezárása előtt. Ön, mint osztályfőnök kétségbe van esve, mert rengeteg munkával jár az új napló kitöltése. Tudomására jut, hogy ki csente el. Azt is tudja, hogy ha ez kitudódik, rendőrségi feljelentés lesz az ügyből, mely a tanuló jövőjét tönkre teheti.

- a) Nem teszek semmit, inkább vállalom a napló újraírását.
- b) Félrehívom a diákot és elmondom neki, hogy tudom, hogy ő tette, de ha visszaadja egy intővel „megúszhatja”.
- c) Értesítem az igazgatót és rábízom a további intézkedéseket.
- d) Más:

5. Egyik diákja elárulta, hogy bár nagyon szereti az édesanyját, de megszökik otthonról, és megpróbál eljutni a külföldön élő jómódú édesapjához. Megkéri Önt, hogy legalább két napig ne szóljon senkinek a tervéről. Tudja, hogy a gyermek szegény sorból való, és édesanyja minden igyekezete ellenére sem tud mindent megadni gyermekének.

- a) Kapcsolatba lépek az édesanyjával, és figyelmeztetem a gyerek tervére.
- b) Felveszem a kapcsolatot mindkét szülővel, és közösen próbálunk megoldást találni a helyzetre.
- c) Megpróbálom lebeszélni a gyereket a tervéről
- d) Más:

II. RÉSZ - Miként vélekedik az alábbi magatartásformákról? Kérjük, tegyen X-et a gondolt mezőbe.

Ha valaki	Nagyon rossznak tartom	Elég rossznak tartom	Egyáltalán nem tartom rossznak
1. sosem ad igazat a diákoknak			
2. elvárja, hogy kollégái segítsenek pedagógiai problémái megoldásában			
3. mindig igyekszik a vezetők kedvében járni			
4. túl lágyszívű a diákokkal, mert nem bírja elviselni a kritikát			
5. pedagógiai munkája szakmai szempontból kifogásolható			

szempontból kifogásolható			
6. nem vállal részt a tantestület kötelezettségeiből			
7. mindenáron ragaszkodik a tekintélyéhez			
8. „fúrja” kollégáit saját előbbre jutása érdekében			
9. az olyan alkalmat, amely számára előnyt jelent, gondolkodás nélkül kihasználja			
10. minden körülmények között ragaszkodik saját véleményéhez			
11. minden eszközt megragadva érvényesíti akaratát			
12. nem vállalja tetteiért a felelősséget			
13. fenyegetett helyzetben feladja elképzeléseit			
14. nem érzi magára nézve kötelezőnek a többség akaratát			
15. gondolkodás nélkül képviseli a többség véleményét			
16. mindig úgy cselekszik, ahogyan pillanatnyi érdekei diktálják			
17. semmilyen körülmények között sem pártol el kollégája igaza mellől			
18. igazának erőszakkal is kész érvényt szerezni			
19. hazudik diákjainak			
20. félrevezeti a vezetőséget			
21. soha semmilyen szabályt nem tart be			
22. törekszik arra, hogy minden szabályt betartson			

III. RÉSZ – Hogyan vélekedik az alábbi kapcsolat rendszerekről?

1. Érzett-e változást az elmúlt 20 évben (a rendszerváltás óta) a következő viszonyokban?

Kérjük, hogy válaszait a kettős pontok után ötfokú skálán elhelyezve írja a következő módon:

1 – Nem vettem észre semmilyen változást

5 – Igen, erőteljes változást éreztem

Iskolavezetők és pedagógusok között:

Pedagógus kollégák között:

Pedagógus és nem pedagógus dolgozók között:

Pedagógus és diák között:

Pedagógus és szülő között:

2. Ön szerint mennyire érződött a hierarchiából fakadó hatalom a következő kapcsolatokban?

1 – Egyáltalán nem érződött

5 – Nagyon erőteljesen érződött

a) Rendszerváltás előtt:

Iskolavezetők és pedagógusok között:

Pedagógus kollégák között:

Pedagógus és nem pedagógus dolgozók között:

Pedagógus és diák között:

Pedagógus és szülő között:

b) Rendszerváltás után:

Iskolavezetők és pedagógusok között:

Pedagógus kollégák között:

Pedagógus és nem pedagógus dolgozók között:

Pedagógus és diák között:

Pedagógus és szülő között:

IV. RÉSZ – Mennyire tartja a gyakorlatba átültethetőnek, a gyakorlatban ténylegesen megvalósíthatónak a következő etikai normákra irányuló ajánlásokat?¹ Kérjük, a kipontozott részre írja rá válaszát!

1 – Egyáltalán nem valósítható meg

5 – Teljes mértékben megvalósítható

1. A nevelési-oktatási intézmények **szervezeti-működési szabályzatában** a kódex tartalma szükség szerint értelmezhető.
2. A **pályakezdő pedagógus** gyakorlottabb kollégáitól tanulva folytatja szakmai gyakorlati önképzését. Az idősebb pedagógusok, az intézményvezetők, a szaktanácsadók, szakértők kiemelten törődnek a kezdővel, és szakmai tanácsokkal segítik munkáját.
3. **Vezetői**, szakértői, szaktanácsadói vagy vizsgálónöki megbízást akkor fogad el, ha megszerezte az adott beosztás megkívánta gyakorlatot és szakismereteket, illetőleg ha vállalja ezek szervezett képzés formájában történő elsajátítását.
4. A gyermek, tanuló egyéniségét és emberi méltóságát mindenkor **tiszteletben tartja, nem bántalmazza, nem alázza meg, nem gúnyolja ki.**
5. Minden egyes növendékével törődik, fejleszti, **diszkriminációt nem alkalmaz.**
6. A növendékekkel és csoportokkal a **kötelező foglalkozásokon kívül is foglalkozik** a törvényes munkaidő határain belül.
7. **Érdeklődik** a volt növendékek életpályája iránt.
8. Felkészülten részt vesz a helyi **nevelési és egyéb intézményi dokumentumok megalkotásában** és jóváhagyásában.
9. A pedagógus **magánéleti vagy állampolgári problémáit** nem viszi a tanulók közé. ...
10. A pedagógus sem a szülőktől, sem a növendékektől **nem fogad el olyan ajándékot**, amely értékénél vagy az ajándékozás módjánál fogva lekötöttséghez vezethet.
11. A pedagógus a szülők között nem tesz különbséget, kapcsolatai egyenlők.
12. **Érdeklődik kollégái munkája** iránt, és saját tapasztalatait megosztja velük.
13. A pedagógus a **növendékek jelenlétében** a kollégákat, az intézmény dolgozóit és a szülőket **nem bírálja.**

¹ Forrás: Hoffmann Rózsa [2001]: Szakmai etikai kódex pedagógusoknak, Nemzeti Tankönyvkiadó

14. A pedagógus önkritikusan viszonyul saját munkájához, azt állandóan ellenőrzi és értékeli. A külső szakmai **ellenőrzést és értékelést nyitottan, együttműködően fogadja.**
15. A pedagógusok (vezetők és vezetettek egyaránt) etikailag vitatható cselekményeiről hiteles írásbeli bejelentés alapján **intézményi, területi vagy országos szintű szakmai etikai bizottság hivatott véleményt mondani,** s azt megfelelő szakmai fórumokon az érintett tudtával nyilvánosságra hozni.

Megjegyzések:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

V. RÉSZ – Záró gondolatok

1. Ön hallott-e már ezelőtt a Pedagógus Etikai Kódexről? Kérjük, húzza alá válaszát!

- a) Igen
- b) Nem
- c) Más:

2. Ön egyetért-e azzal, hogy pedagógusok számára etikai kódex készüljön?

Ha igen, miért? Ha nem, miért nem?

.....
.....
.....
.....